

Zaaknummer : 01086745
Ons Kenmerk : ODH940602
Datum : 12 februari 2024

Besluit

artikel 7.17 van de Wet milieubeheer

Onderwerp

Op 6 november 2023 hebben wij een mededeling als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) ontvangen. De mededeling is ingediend in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag in het kader van de Waterwet, en betreft de aanleg en het in gebruik nemen en houden van een open bodemenergiesysteem ten behoeve van de klimatisering van het kantoorgebouw van de Algemene Rekenkamer. Het beoogde bodemenergiesysteem is gelegen aan het Lange Voorhout 8 te Den Haag. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Besluit

Wij besluiten op basis van de op 6 november 2023 aangeleverde aanmeldnotitie en effectenstudie alsook de op 8 januari 2024 aangeleverde aanvullende gegevens dat voor de activiteit waarvoor de mededeling is gedaan geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen dit besluit wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 6 november 2023 hebben wij een mededeling als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) ontvangen. De mededeling is ingediend in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag in het kader van de Waterwet, en betreft de aanleg en het in gebruik nemen en houden van een open bodemenergiesysteem ten behoeve van de klimatisering van het kantoorgebouw van de Algemene Rekenkamer. Het beoogde bodemenergiesysteem is gelegen aan het Lange Voorhout 8 te Den Haag. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Bij de mededeling van 6 november 2023, die tezamen met de vergunningaanvraag in het kader van de Waterwet is ingediend, zijn (naast het via het Omgevingsloket Online ingediende aanvraagformulier) de volgende stukken gevoegd:

- Effectenstudie Algemene Rekenkamer, IF Technology bv, 6 november 2023, kenmerk 71349/JvD/ 20231106;
- Document 'Melding m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit open bodemenergiesysteem Algemene Rekenkamer, Omgevingsdienst Haaglanden, kenmerk 73149/JvD/ 20231106 ,6 november 2023.

Toetsingskader en Procedure

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van artikel 4.3 van de Invoeringswet Omgevingswet, blijft in dit geval het recht dat gold ten tijde van de aanvraag van toepassing. Gelet hierop is artikel 7.17, eerste lid, van de Wm en het Besluit m.e.r. toegepast op deze beschikking.

Volledigheid van de mededeling en aanvullingen

De mededeling bevatte niet alle benodigde informatie, daarom hebben wij IF Technology BV op 22 december 2023 per brief met kenmerk ODH880356, in de gelegenheid gesteld de mededeling aan te vullen.

Naar aanleiding van het vorenstaande hebben wij op 8 januari 2024 de volgende aanvullingen op de mededeling ontvangen:

- Effectenstudie algemene rekenkamer, IF Technology bv, 8 januari 2024, kenmerk 71349/JvD/20240108 versie 3;
- Document 'Melding m.e.r.-beoordelings plichtige activiteit open bodemenergiesysteem Algemene Rekenkamer..', Omgevingsdienst Haaglanden, kenmerk 73149/JvD/20240108, 8 januari 2024.

Op basis van de mededeling, de effectenstudie van 6 november 2023 en de aanvullingen 8 januari 2024 heeft de m.e.r.-beoordeling plaatsgevonden. De aanvullende gegevens waren voldoende om te kunnen beslissen.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.- (beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

De activiteit valt onder onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Dit betekent dat gelet op artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit m.e.r. wij als bevoegd gezag, op grond van de in bijlage III bij de EEG richtlijn 85/337/EEG (gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG en richtlijn 2003/35/EG) genoemde criteria, toepassing moeten geven aan een m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 7.16 tot en met 7.19 van de Wm als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dienen wij te kijken naar 1) de kenmerken van het project, 2) de plaats van het project, 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Aan de hand van de mededeling hebben wij het volgende geconstateerd.

1. Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen: de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Het project betreft een beoogde aanleg en het in werking stellen en houden van een bodemenergiesysteem. Er wordt voorzien in een open bodemenergiesysteem dat ondergronds zal bestaan uit één koude en één warme bronfilter, waarbij de filters in het derde watervoerende pakket zullen worden geplaatst. De effectieve filterlengte zal naar verwachting minimaal 35 m bedragen in het traject van 120 tot 240 m beneden maaiveld. In de winterperiode (verwarmingsperioden) wordt maximaal 120.000 m³ grondwater onttrokken aan de warme bron en, na afkoeling tot gemiddeld circa 5 °C, in de koude bron geïnfiltrerd. In de zomerperiode (koelperioden) wordt eveneens maximaal 120.000 m³ grondwater opgepompt uit de koude bron en, na opwarming tot gemiddeld 25 °C, in de warme bron geïnfiltrerd. De maximale infiltratietemperatuur bedraagt 25°C. Het maximale debiet bedraagt in zowel de winter- als zomerperiode 100 m³ per uur.

Energiebesparing en emissiereductie

het primair energiegebruik behorende bij deze vergunningaanvraag bedraagt 1.257 GJ per jaar en komt neer op een energiebesparing van 59%. Deze energiebesparing leidt tot een jaarlijkse emissiereductie van circa 59 ton CO₂ en 81 kg NO_x. Dit is een emissiereductie van respectievelijk 51% en 76% ten opzichte van een conventionele installatie.

Productie van afvalstoffen

Bij de oprichting van het bodemenergiesysteem komt naar verwachting 8.000 m³ ontwikkelwater vrij. De definitieve keuze voor de lozingsroute van het ontwikkelwater wordt gemaakt aan de hand van de technische mogelijkheden. Mogelijk wordt het ontwikkelwater geloosd op het riool. Een eventuele toestemming voor lozen op het riool wordt in een later stadium van het project aangevraagd bij het bevoegd gezag. Bij een toestemming zal het bevoegd gezag waar nodig maatregelen voorschrijven om nadelige milieugevolgen te voorkomen of beperken. Het opgepompte grondwater is zout.

Spuihoeveelheid

In verband met preventief onderhoud van de bronnen worden deze een aantal keer per jaar gespuid. Bij deze actie wordt uit de bronnen enige tijd grondwater onttrokken met het maximale debiet. Per jaar zal niet meer dan 800 m³ extra grondwater worden gespuid. Het spuiwater zal worden geloosd. Waar mogelijk wordt voor het lozen van het spuiwater gebruik gemaakt van een lozing in de bodem. Indien dit niet mogelijk blijkt, zal mogelijk worden beoogd het water te lozen op het riool. Toestemming voor lozen op het riool wordt dan in een later stadium van het project aangevraagd bij het bevoegd gezag. Bij een toestemming zal het bevoegd gezag waar nodig maatregelen voorschrijven om nadelige milieugevolgen te voorkomen of beperken. Ook het opgepompte spuiwater zal zout zijn.

2. Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn, is in het bijzonder in overweging genomen: het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- kustgebieden;
- reservaten en natuurparken;
- gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;

- speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG;
- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

Het terrein waar het bodemenergiesysteem zal worden aangelegd en gebruikt, ligt niet in of binnen enkele kilometers van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied ligt op een afstand van circa 2.800 m van de beoogde locatie voor het plaatsten van het bodemenergiesysteem. De locatie is niet gelegen in of nabij een milieubeschermingsgebied voor grondwater. De invloed op de grondwaterstand is zo gering (< 0,01 m) dat het open bodemenergiesysteem geen invloed heeft op de aanwezige cultuurhistorie en archeologische waarden. Het open bodemenergiesysteem ligt niet in een aardkundig waardevol gebied. De locatie is gelegen in stedelijk gebied, er is bebouwing aanwezig nabij de projectlocatie.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Om de mogelijke effecten van het beoogde open bodemenergiesysteem op omgevingsbelangen te bepalen, is de aanmeldingsnotitie (Effectenstudie Algemene Rekenkamer, IF Technology bv, 6 november 2023, met kenmerk 71349/JvD/20231106) opgesteld. Deze aanmeldingsnotitie is later aangepast (Effectenstudie Waterwet, integraal met aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling, onderwerp: M.e.r.-aanmeldnotitie Algemene Rekenkamer IF Technology bv, referentie: 73149/JvD/20240108, 8 januari 2024). Bij onze beoordeling is de aangepaste aanmeldingsnotitie aangehouden.

Ten aanzien van bestaande (omgevings-)belangen wordt door toedoen van de het bodemenergiesysteem geen negatieve invloed verwacht. Omdat de freatische grondwaterstand naar verwachting niet zal worden beïnvloed, zullen belangen als natuur, freatische bodemverontreinigingen, archeologische en/of aardkundige waarden en bebouwing naar verwachting niet worden geschaad. In de nabije omgeving zijn een gesloten bodemenergiesysteem en twee overige open bodemenergiesystemen bekend. Naar verwachting zullen deze bodemenergiesystemen niet nadelig worden beïnvloed door het bodemenergiesysteem van de Algemene Rekenkamer.

Hydrologische effecten

Het hydrologisch invloed gebied reikt in het derde watervoerende pakket tussen 125-260 m-mv, waarin de filters van het doublet beoogd zijn, tot 1.330 m. De maximale stijghoogteverandering ter hoogte van het koude bronfilter in het derde watervoerende pakket bedraagt 0.25 m en voor het warme bronfilter is er een maximale stijghoogte van 0.25 m berekend. Betreffende het tweede watervoerende pakket is een maximale stijghoogte van 0,05 m berekend en voor het hydrologische invloedsgebied 1.035 m. Het zoet-brakgrensvlak ligt op ongeveer 75 m -mv, in het tweede watervoerend pakket. De stijghoogteverandering in het tweede watervoerend pakket is < 0.1 m, waardoor er naar verwachting geen extra verticale stroming door tweede scheidende laag zal stromen, van verzilting van zoete grondwatervoorraden is geen sprake.

Thermische effecten

Het hydrothermische invloedsgebied van het beoogde systeem reikt tot maximaal 125 m van de bronnen. Binnen en nabij het berekende thermische invloedsgebied van de Algemene Rekenkamer bevindt zich een andere open bodemenergiesysteem, genaamd de Lange Voorhout 7. Vanwege de nabijheid van de monobron aan de Lange Voorhout 7 is een cumulatieve thermische berekening uitgevoerd. Hieruit is er gebleken dat het systeem doelmatig

zal blijven functioneren en dat de $\Delta T > 4^\circ \text{C}$ zal blijven over een periode van 20 jaar. Om de thermische invloed op de monobron te bepalen zijn twee hydrothermische berekeningen uitgevoerd waarbij de bronnen van de Algemene Rekenkamer wel en niet actief zijn. Volgens de berekening is geen sprake van thermische beïnvloeding en interferentie.

Zettingen

Ten aanzien van bestaande (omgevings-)belangen wordt door toedoen van het bodemenergiesysteem geen negatieve invloed verwacht. Omdat de freatische grondwaterstand naar verwachting niet zal worden beïnvloed, zullen belangen als natuur, freatische bodemverontreinigingen, archeologische en/of aardkundige waarden en bebouwing naar verwachting niet worden geschaad. De berekende eindzetting bedraagt 28 mm. Deze geringe zetting en het daarmee gepaard gaande zettingsverhang (1 m per 675 m) veroorzaken geen schade aan gebouwen, funderingen, de nabijgelegen spoorbaan, waterkering of wegen. Volgens de eindzettingsberekening treedt het grootste deel van de berekende eindzetting op in de kleilagen direct boven en onder het filtertraject.

Effecten op de grondwaterkwaliteit.

De locatie is niet gelegen in een waterwinningsgebied, grondwaterbeschermingsgebied of boringvrije zone of een milieubeschermingsgebied voor grondwater. Het terrein waar het beoogde bodemenergiesysteem aangelegd zal worden ligt wel op 1.8 km afstand van het verbodsgebied bescherming drinkwater Den Haag- Katwijk. Naar verwachting zal het beoogde bodemenergiesysteem geen negatieve effecten hebben op dit verbodsgebied bescherming drinkwater Den Haag- Katwijk.

Effecten op de archeologische waarden.

De invloed op de grondwaterstand is zo gering ($< 0,01 \text{ m}$) dat het open bodemenergiesysteem geen invloed heeft op eventueel aanwezige cultuurhistorie en archeologische waarden. Het open bodemenergiesysteem ligt niet in een aardkundig waardevol gebied.

Conclusie

Uit de op 6 november 2023 en 8 januari 2024 ingediende stukken blijkt dat niet verwacht mag worden dat de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect zullen leiden tot significant nadelige effecten voor omgevingsbelangen. Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben.

Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.